

pH по запросу или в реальном времени на компьютеры робота и фермы.

Остальные элементы роботизированной доильной системы остаются без изменений.

Список использованных источников

1. Laurs A., Priekulis J., Purins M. Studies of operating parameters in milking robots // 8th International Scientific Conference “Engineering for rural development”. Jelgava. - 2009. - P. 38–42.

2. Electrochemical sensors, biosensors and their biomedical applications / Ed. by Zhang X., Ju H., Wang J.— Elsevier, Academic Press, 2008. - 616 p.

3. Nanka O., Shigimaga V., Paliy And., Sementsov V., Paliy Anat. Development of the system to control milk acidity in the milk pipeline of a milking robot // Восточно-Европейский журнал передовых технологий. – 2018. – Т. 3, N 9 (93). - С. 27-33.

ВМІСТ ЛІПІДІВ У ТКАНИНАХ РАЙДУЖНОЇ ФОРЕЛІ ВИРОЩУВАНОЇ НА КОРМАХ ALLER AQUA

Я. І. Півторак, І. Ю. Бобель

(Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького)

При інтенсивному вирощуванні форелі важливого значення набуває повноцінна збалансована годівля, яка забезпечує вирощування риби в найбільш короткі терміни і з мінімальними затратами, що є основним завданням товарного форелівництва.

Одними із ряду найбільш інформативних показників метаболізму риб являються ліпіди, оскільки вони відіграють важливу роль у пластичному та енергетичному обміні, а також являються попередниками стероїдних гормонів [1, 4].

Вивчення впливу складу кормів на ріст та ліпідний обмін риб проводиться багатьма дослідниками світових спільнот, що свідчить про їх актуальність та важливість.

Дослідження проводились за загальноприйнятими у рибництві методиками [6, 7, 8]. В якості об'єкту досліджень використовували райдужну форель *Oncorhynchus mykiss*, яка вирощується в умовах ПрАТ "Більшівці-Риба", що знаходиться у смт. Більшівці Івано-Франківської області. Для досліду було відібрано молодь райдужної форелі за принципом груп-аналогів із середньою масою 65г і сформовано три групи по 300 особин в кожній, яких помістили у три однакові басейни. Дослідження здійснювались у весняно-літній та осінньо-зимовий періоди.

У м'язах і печінці райдужної форелі, а також у внутрішньому жирі визначали вміст загальних ліпідів, триацилгліцеринів, холестерину, ефірів холестерину та фосфоліпідів.

За час проведення експерименту проводили дослідження росту і розвитку райдужної форелі.

Мета роботи. Вивчення впливу кормів виробників Aller Aqua, та Biomar на вміст у тканинах ліпідів, та продуктивні показники райдужної форелі, у залежності від вікової групи.

Відомо, що основним джерелом енергії для тваринного організму є ліпіди кормів, які окрім енергетичної, виконують в організмі, як тварин, так і риб, ряд життєво-важливих функцій: структуроутворюючу, регуляторну, а також є попередниками багатьох біологічно активних речовин, в тому числі і гормонів [2, 3, 5].

Результати досліджень вмісту ліпідів в тканинах райдужної форелі (Табл.1) показали, значно вищий вміст загальних ліпідів, як у внутрішньому жирі, так і у м'язевій тканині при використанні в годівлі риб комбікорму фірми "Aller Aqua" у поєднанні із "Biomar", 73,02 – 13,7 %, проти 69,08 – 12,5 %, у контрольній. Дещо нижчим був вміст загальних ліпідів у тканинах печінки.

Таблиця 1 – Вміст ліпідів в тканинах райдужної форелі, % сух.речов.
($M \pm m, n=5$)

Показники	Внутрішній жир			М'язева тканина			Печінка		
	Розміщення форелі у басейнах								
	1-контр.	2-дослід.	3-дослід.	1-контр.	2-дослід.	3-дослід.	1-контр.	2-дослід.	3-дослід.
Загальні ліпіди	69,08±2,3	70,12±1,6	73,02±1,8	12,5±0,4	12,9±0,5	13,7±0,5	12,2±0,3	12,1±0,2	13,5±0,3*
Триацилгліцерини	45,7±2,3	46,5±2,2	48,6±2,2	6,61±0,4	6,82±0,4	7,25±0,5	1,2±0,3	1,3±0,3	1,9±0,4
Фосфоліпіди	17,3±0,5	17,2±0,5	18,5±0,4	4,07±0,2	4,19±0,2	4,45±0,3	7,4±0,2	7,3±0,2	8,1±0,3
Холестерин	3,79±0,2	4,07±0,3	3,78±0,2	1,36±0,02	1,40±0,03	1,48±0,02**	1,43±0,10	1,55±0,04	1,42±0,10
Ефіри холестерину	2,29±0,2	2,35±0,2	2,14±0,1	0,46±0,02	0,49±0,04	0,52±0,02	0,90±0,02	1,0±0,03*	1,0±0,03*

Примітка: * - $p < 0,05$, ** - $p < 0,01$, *** - $p < 0,001$

Із даних досліджень ми бачимо, що вміст загальних ліпідів в печінці риба був незначно нижчим, аніж в м'язах райдужної форелі, і у середньому складав 12,1-13,5% сухої маси.

Отже, проведені експериментальні дослідження дають підставу стверджувати про значно кращу поживну цінність гранульованого корму фірми Aller Aqua у поєднанні із Biomar для різних вікових груп риба, та рекомендувати такий метод комбінованої у годівлі райдужної форелі.

Очевидно, що вміст ліпідних компонентів в тканинах райдужної форелі залежить від складу корму.

Окрім цього варто зауважити, що поступове зростання вмісту триацилгліцеринів у досліджуваних тканинах протягом усього періоду зростає, це свідчить про розвиток жирової дистрофії та істотні навантаження на печінку риба, що, очевидно, спричинене умовами інтенсивних методів вирощування.

Список використаних джерел

1. Bobel, I.Y., & Pivtorak, J.I. (2019). Morphometric estimation of Rainbow Trout for feeding Aller Aqua and Aquafeed Fischfutter. Scientific Messenger of Lviv

National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies. Series: Agricultural sciences, 21(90), 21–25. [https://doi: 10.32718/nvlvet-a9004](https://doi.org/10.32718/nvlvet-a9004) v (in Ukrainian).

2. Gümüş E., İkiz R. (2009) Effect of dietary levels of lipid and carbohydrate on growth performance, chemical contents and digestibility in rainbow trout, *Oncorhynchus mykiss* Walbaum, 1792 // Pakistan Vet. J.. Vol. 29. P. 59–63. Available from: http://pvj.com.pk/pdf-files/29_2/59-63.pdf (in Pakistan).

3. Nemova N.N., Vasileva O.B., Ruokolaynen T.R., Nazarova M.A. (2011) Otsenka lipidnyih pokazateley kombikormov dlya akvakulturyi raduzhnoy foreli v protsesse hraneniya // Kormoproizvodstvo..№ 3. S. 44–47 (in Russian).

4. Rasmussen R. S., Ostefeld T. H. (2000) Effect of growth rate on quality traits and feed utilisation of rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*) and brook trout (*Salvelinus fontinalis*) // Aquaculture. Vol. 184, № 3. P. 327—337. [https://doi.org/10.1016/S0044-8486\(99\)00324-5](https://doi.org/10.1016/S0044-8486(99)00324-5). (in Denmark).

5. Sargent J.R., Tocher D.R., Bell J.G. (2002) The lipids. Fish Nutrition, 3rd, Chap. 4. San Diego: Academic Press. p. 181–257. Available from: <https://dspace.stir.ac.uk/handle/1893/2926#.XZ9NaChR3ct> (in California)

6. Svyrydenko N.P. (2014) Metodychni vkazivky do vykonannya laboratornykh robit z dyscypliny Rozvedennya ta selekciya ryb dlya studentiv OKR «Bakalavr» napryamu 6.090201 “Vodni bioresursy` ta akvakultura” Available from: file:///C:/Users/Misha/Downloads/Svurudenco_Rozvedennj%20i%20selekcij%20rub.pdf (in Ukrainian).

7. Tupytska O.M., Klikh L.V. (2016) Biokhimiia ryby ta rybnykh produktiv. Navchalnyi posibnyk. K.: NVV « Vydavnychiy tsentr» NUBiP Ukrainy. 476 p. (in Ukrainian).

8. Yevtushenko M.Y. (2013) Metodyka doslidzhen u rybnytstvi. Metodychni posibnyk dlia pidhotovky bakalavriv za spetsialnistiu 6.090201 – «Vodni bioresursy ta akvakultura». 130 p. Available from: <http://nubip.edu.ua/sites/default/files/u104/Методичний%20посібник.pdf> (in Ukrainian).

УДК 594.38

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ВИНОГРАДНИХ РАВЛИКІВ

Кірович Н. О., к.с.-г.н.

(Одеський державний аграрний університет)

М'ясо равликів – делікатес, який досить високо цінується на європейських ринках. Воно має не лише унікальні смакові якості, а й високу харчову цінність. Це дієтичний продукт, що містить у своєму складі значну кількість